

Fehér Krisztina a társas-kognitív nyelvészet alapjait bemutató, *Bevezetés a társas-kognitív nyelvészetbe* című előadás-sorozata, illetve a 2012. évi tavaszi társas-kognitív nyelvészeti rendezvényei után idén tavasszal, immár hagyományosan újabb programsorozatot szervezett a 2010-ben alapított Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport és a DAB Nyelv-tudományi Munkabizottsága. A hétfő délutánonként megtartott alkalmak ebben az évben is nyilvánosak voltak, a DAB Székházban minden érdeklődő szabadon meghallgathatta őket. Az előadások a tavalyi évhez hasonlóan több különböző téma köré csoportosultak, és olyan neves kutatók tartották őket, mint Kálmán László, Szabó Tamás Péter, Békés Vera, Tompa Tamás, Wéber Katalin, Gyarmathy Zsófia és Nemes László. Mi kapcsolta össze ezeket a nyelvi szabályokhoz, a nyelvelsajátításhoz, a moralitáshoz vagy éppen az agykutatáshoz kapcsolódó előadásokat? Nem más, mint a szervező kutatócsoport társas-kognitív nyelvészeti szemlélete.

A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének oktatóiból és hallgatóiból alakult kutatócsoport szemlélete a „társas” és a „kognitív” kulcsszavakra épül, azaz az emberek közösségét és a nyelv elméleti szerveződését emeli a középpontba. A változást és a változó (relatív) nyelvet vizsgálja, amely közvetlen kapcsolatban áll a nyelvet használó egyénekkal és közösségekkel. A társas-kognitív megközelítés szorosan kapcsolódik a labovi szociolingvisztikához, a kognitív nyelvészethez, illetve felhasználja a filozófiát, a pszichológiát, az etológiát és egyéb kognitív tudományok eredményeit is. A szemlélet emberközeli, illetve az interdiszciplináris keret miatt a kutatócsoport előadás-sorozata nem kizárólag a nyelvészek számára lehetett izgalmas, hanem minden-

kinek, aki bármilyen szempontból érdeklődött a nyelv iránt.

Az előadások ebben az évben is népszerűek voltak, rendre sok résztvevővel zajlottak. Ezen kívül a kitűnő *Nyelv és Tudomány* internetes portál (nyest.hu) hetente jelentetett meg összefoglalót, kedvcsinálót az elhangzottakról, valamint a Friss rádióban is jelent meg egy interjú Fehér Krisztinával, a kutatócsoport egyik alapító tagjával a programsorozat előtt. A Facebook közösségi oldalon is többen érdeklődtek az előadások

iránt, illetve a kutatócsoport hírlevelét is sokan olvasták, és Fehér Krisztinával beszélgetve megtudtam, hogy az előadásokon készült videofelvételek is sikert arattak. A kutatócsoport több visszajelzést kapott azzal kapcsolatban, hogy az interneten elérhető videók mennyire hasznosak voltak az érdeklődők számára, hiszen így az ország bármelyik pontján, bármikor megtekinthették őket. Mindazon érdeklődők, akik személyesen lemaradtak az alkalmakról, jelenleg is láthatják az előadásokat a kutatócsoport weboldalán (<http://mnytud.arts.klte.hu/tkny/index.php>), illetve megtalálhatják a videókat a csoport Facebook oldalán is.

A három előadás-sorozat teremtette hagyományt a Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport a következő évben sem kívánja megtörni, és már az előadókra nézve is felmerültek ötletek. Az elmúlt két évhez hasonlóan olyan kutatókat terveznek meghívni, akik valamilyen formában kapcsolódnak a fentebb részletezett nyelvészeti szemlélethez. A lehetséges előadók között ezúttal sem csak nyelvészek, hanem például filozófusok, pszichológusok neve is előkerült. A kutatócsoport hírlevelére feliratkozók egész biztosan kapnak majd értesítést a következő rendezvényekről is.

Ládi Zsuzsa

1. Kálmán László (MTA Nyelvtudományi Intézet; MTA-ELTE Elméleti Nyelvészeti Kihelyezett Tanszék): *Mi a szabályos, és mi a szabálytalan?* (2013. február 25.)
2. Szabó Tamás Péter (MTA Nyelvtudományi Intézet): *Szabály, vélemény vagy hagyomány? Nyelvi értékítéletek nyomában* (2013. március 4.)
3. Békés Vera (MTA Filozófiai Intézet; EKF Filozófia Tanszék): *Réger Zita hagyatéka* (2013. március 11.)
4. Tompa Tamás (ME Preventív Medicina Tanszék; Department of Neuroscience, Medical University of South Carolina, Charleston): *Van képünk hozzá? Avagy mire KÉPes a posztmodern idegtudomány társas környezetben* (2013. március 18.)
5. Wéber Katalin (PTE, Idegen Nyelvi Titkárság): *Igévét vált tettek. Az igeragozás megjelenése a magyar gyermeknyelvben* (2013. március 25.)
6. Gyarmathy Zsófia (Applied Logic Laboratory, Budapest): *A bizonytalanság két arca: hiány és variáció a fonológiában* (2013. április 8.)
7. Nemes László (DE DEOEC Magatartástudományi Intézet): *A moralitás fogalma társas-intuicionista megközelítésben* (2013. április 15.)